

چند پرده از آنچه بحران‌های باشگاهداری را می‌سازد

این اسمش لیگ برتر نیست

فرشاد کاس‌نژاد

Farshad Casnejad

راستی آزمایی باشگاه‌ها کینه‌ورزی نیست

همیشه فقط الزامات ای.اف.سی برای صدور مجوز حرفه‌ای یا شرکت در لیگ قهرمانان آسیا باعث می‌شود که باشگاه‌ها به فکر رضایت گرفتن از طلبکاران پرشمار خود باشند و اگر این الزامات کنفدراسیون فوتبال آسیا نبود، هیچ باشگاهی در را به روی هیچ طلبکاری باز نمی‌کرد. نکته‌ی عجیب این است که فدراسیون فوتبال، خود پیش از کنفدراسیون فوتبال آسیا به فکر اصلاح ساختارها نیست و با باشگاه‌های بدهکار هم رودرو نمی‌شود و همه چیز با عنوان الزامات نهادهای بین‌المللی مطرح است. فدراسیون انگار مسئول رسیدگی به این وضعیت باشگاه‌ها نیست و ای.اف.سی و الزاماتش در فوتبال ایران در نقش یک مزاحم معرفی می‌شوند که قصد محروم کردن باشگاه‌ها از شرکت در لیگ قهرمانان آسیا را دارند و انگار این الزامات را کینه‌ورزانه پیگیری می‌کنند.

فدراسیون حتی یقه‌ی یک باشگاه بدهکار را نگرفته و همیشه این ادعاها که قراردادهای جدید تیم‌های بدهکار را ثبت نمی‌کنیم، پوچ و بی‌معناست. لیگ یک نیز زودتر از لیگ برتر شروع شد، درحالی که اغلب تیم‌های دسته‌ی اول بدهی‌های انباشته دارند و بی‌شک توان پرداخت قراردادهای جدید را نخواهند داشت. فدراسیون نه آن‌ها را مجبور به پرداخت بدهی‌های پیشین می‌کند و نه تضمینی از باشگاه‌ها می‌خواهد که آیا می‌توانند در آینده قراردادهای جدید را بپردازند یا خیر؟ فوتبال با همین بی‌توجهی‌ها گران و گران‌تر شده است. اگر فدراسیون فوتبال باشگاه‌های بدهکار را مجبور به پرداخت بدهی‌ها می‌کرد، آن وقت باشگاه‌ها به هر بازیکنی هر رقمی را پیشنهاد نمی‌کردند، چون می‌دانستند که باید پول‌ها را در دوره‌ی مدیریت خودشان بپردازند. فدراسیون فوتبال اما هرگز به اندازه فیفا و ای.اف.سی حساس نیست و حتی به باشگاه‌های بدهکار کمک می‌کند تا راهی برای حضور و ادامه داشته باشند، درحالی که سقوط تیم‌های بدهکار به لیگ‌های پایین‌تر، بهترین تصمیم است و به فوتبال کمک می‌کند.

باشگاه‌های ایرانی در سالیان اخیر همیشه در خطر محرومیت از لیگ قهرمانان آسیا هستند، چندین بار پنجره نقل و انتقالات آن‌ها بسته شده اما هرگز فدراسیون فوتبال مجری این قوانین نیست، بلکه نهادهای بالادستی باید وارد شوند و تا روزی که ای.اف.سی، فیفا یا دادگاه کاس حکمی صادر نکند، فدراسیون فوتبال و باشگاه‌ها دورهم خوش‌وخرم روزگار می‌گذرانند.

فشارهای نمایندگان مجلس از شهرهایی که تیمی در لیگ‌ها دارند، موضوع

روز ۳۱ مرداد ماه ۹۸، لیگ برتر ۹۹-۹۸ شروع شد اما هیچ کس نفهمید تاخیر یک ماهه برای چه بود و چه تغییر و تحولی در آن تاخیر طولانی تا برگزاری لیگ پدید آمد. استانداردسازی ورزشگاه‌ها، پرونده‌ی صدور مجوز حرفه‌ای برای باشگاه‌ها و فراهم کردن مقدمات حضور زنان تماشاگر در بازی‌ها، همه مشتی حرف و خبر مجازی بودند که هیچ ارزش بیش‌تر و کارایی در دنیای واقعی نداشتند. نه ورزشگاه‌ها شمایل زیبایی پیدا کردند، نه حتی مقدمات حضور زنان به نصب چند دوربین و ساخت راهروی مجزا ارتباط داشت و نه صدور مجوز حرفه‌ای برای باشگاه‌ها منجر به نظامی تازه شد. حتی کار در پایان سال ۹۸ به حکم جریمه ای.اف.سی برای فدراسیون فوتبال رسید؛ حکمی به جرم ارائه اطلاعات دروغین درباره باشگاه‌ها در پروژه‌ای که اسمش راستی آزمایی است. تمام سال هر لحظه نیز فدراسیون در خطر تعلیق برای منع حضور زنان بود. شما لیگ برتر را نام مناسبی برای این لیگ می‌دانید؟

نقل و انتقالات و در جلساتی با همفکری باشگاه‌ها به تصمیماتی این چنینی برسد تا اجرای این تصمیمات خسارت به بار نیاورد. این که در اوج نقل و انتقالات یک‌باره تصمیماتی جدید اعلام شود، برای باشگاه‌ها می‌تواند خسارت مالی بسازد. به فرض، باشگاهی که قراردادش را با بازیکن امضا کرده و نمی‌تواند با توجه به قوانین جدید قرارداد را ثبت کند، چگونه باید با بازیکنش برای فسخ به توافق برسد؟ کارگروهی که می‌خواهد درباره‌ی موضوع نقل و انتقالات تصمیم بگیرد باید دست‌کم نکات ساده و بدیهی در تصمیمش را بررسی کند و هنگام اعلام تصمیم تمام جوانب آن را دیده باشد.

این قوانین اغلب به این دلیل که زوایای روشنی ندارند و فکر شده نیستند، در اجرا با چالش مواجه می‌شوند. نمونه‌اش را یکی از اعضای همین کارگروه گفت. خبرنگار از جمشید نور شرق، رئیس وقت کمیته‌ی وضعیت بازیکنان پرسیده بود پس چطور فصل گذشته برخی از باشگاه‌ها بدهکار بودند اما از بازیکنان جدیدشان استفاده کردند؟ پاسخ رئیس کمیته وضعیت بازیکنان معنایی جز مماشات نداشت: «حقیقت ماجرا این است که شاید به دلیل بی‌تجربگی، طرحی که اشاره کردیم به صورت کامل اجرا نشده باشد، اما امسال با حمایتی که مهدی تاج، ابراهیم شکوری و سازمان لیگ داشته‌اند، بی‌شک این طرح اجرایی خواهد شد.» اما امسال هم اجرایی نشد، چون در میانه فصل نقل و انتقالات به یک‌باره تصمیم خود را اعلام می‌کنند.

در سه شرطی که کارگروه ویژه‌ی فدراسیون خطاب به باشگاه‌ها اعلام کرده یکی هم این است که کیفیت فنی بازیکن خارجی باید توسط افراد فنی این کمیته تایید شود. اسامی اعضای این کارگروه یا کمیته را بخوانید. آیا افراد فنی که بتوانند کیفیت فنی بازیکن را تشخیص دهند در میان اسامی پیدا می‌کنند؟ تصور کنید محمودزاده، کارمند فدراسیون فوتبال می‌خواست برای کالدرون یا قلعه‌نویی، برای استراماچونی یا گل محمدی و هر مربی دیگری تعیین کند که بازیکن موردنظرش کیفیت دارد یا ندارد. اگر منظور از تایید کیفیت، بررسی سابق و آمار بازیکن است و قوانینی در این زمینه تعیین کرده‌اند که به فرض چه تعداد بازی باشگاهی در کدام لیگ یا چه تعداد بازی ملی دارد، بحث دیگری است و این نیز باید شفاف در خبر فدراسیون فوتبال باشد و البته خود موضوع بحث برانگیزی است. چون بسیاری از بازیکنان خارجی ارزان قیمت بدون کارنامه‌ای ویژه پیش از ورود به فوتبال ایران، بعدها فوق‌ستاره لیگ برتر شده‌اند و باشگاه‌های دیگر میلیاردها پول برای استخدام آن‌ها پرداخت کردند. فوتبال ایران آنچنان ثروتمند

تازه‌ای برای فدراسیون فوتبال نیست. باشگاه‌ها به محض این که تحت فشار برای پرداخت بدهی‌ها باشند، با یک تماس نماینده‌ی مردم آن شهر در مجلس با فدراسیون فوتبال، می‌توانند امیدوار باشند که پرداخت بدهی به آینده موکول شود؛ اتفاقی شبیه به نامه‌ی ۷۰ نماینده مجلس به وزیر برای تعیین مدیرعامل پرسپولیس. فدراسیون فوتبال هم اغلب مقابل این تماس‌ها مماشات می‌کند و کوتاه می‌آید. دلایل دیگری هم برای مماشات فدراسیون همیشه هست، از جمله این که وقتی فدراسیون فوتبال بابت تبلیغات محیطی به باشگاه‌ها بدهکار است، چگونه می‌تواند بابت بدهی باشگاه‌ها را محکوم کند؟

همین آشفته‌بازار به حکم ای.اف.سی علیه فدراسیون فوتبال منجر شد؛ حکمی که به‌صورت علنی هشدار داد دروغ را درباره پرونده‌های مالی باشگاه‌ها تمام کند.

وقتی ایده‌ای برای اصلاح وجود ندارد

پایان اردیبهشت‌ماه ۹۸ بود و هنوز باشگاه‌ها کار خود را برای فصل جدید شروع نکرده بودند. مهدی تاج در جلسه‌ی کمیسیون فرهنگی مجلس گفت: «به همه مدیران باشگاه‌ها توصیه شده که بعد از این دیگر نمی‌توانند مربی خارجی یا بازیکن خارجی جدید جذب کنند. ضمن آن‌که باید از لباس‌های ایرانی استفاده داد که این جملات تاج هرگز تکذیب نشد اما فدراسیون فوتبال درباره‌اش توضیح داد که این فقط یک توصیه به باشگاه‌ها بوده و تصمیم جدی در این زمینه گرفته نشده است. اما فدراسیون فوتبال در میانه‌ی فصل نقل و انتقالات تصمیمات جدید هم گرفت، تصمیماتی که باید از نوع فکر شده و منطقی‌تر از این، همیشه در فوتبال ایران اجرایی می‌شد. در نشست کارگروه ویژه‌ی بازیکنان خارجی با حضور محمودزاده، مؤمنی، براتی، نور شرق، حمیرا اسدی و شکوری این تصمیم گرفته شده که باشگاه‌ها تا زمانی که با کمیته وضعیت بازیکنان بدهی‌های خود را تسویه نکنند به‌هیچ‌عنوان حق جذب بازیکن خارجی ندارند. در این کارگروه سه مورد برای جذب بازیکنان خارجی در نظر گرفته شده است:

- ۱- تسویه باشگاه‌ها با کمیته وضعیت بازیکنان
- ۲- به تایید رسیدن کیفیت فنی یک بازیکن توسط افراد فنی این کمیته
- ۳- این‌که باشگاه‌ها بتوانند تضمین بدهند که مطالبات بازیکنان خارجی که جذب می‌کنند را پرداخت کنند.

این از بدیهیات است که فدراسیون فوتبال باید پیش از آغاز فصل